Gemeinde / Cumegn Albula/Alvra

Veia Baselgia 6
7450 Casti

info@albula-alvra.ch
www.albula-alvra.ch

Tel. 081 681 12 44

Messadi per la radunanza communala digls 3 da december 2026

Stimadas votantas e stimos votants

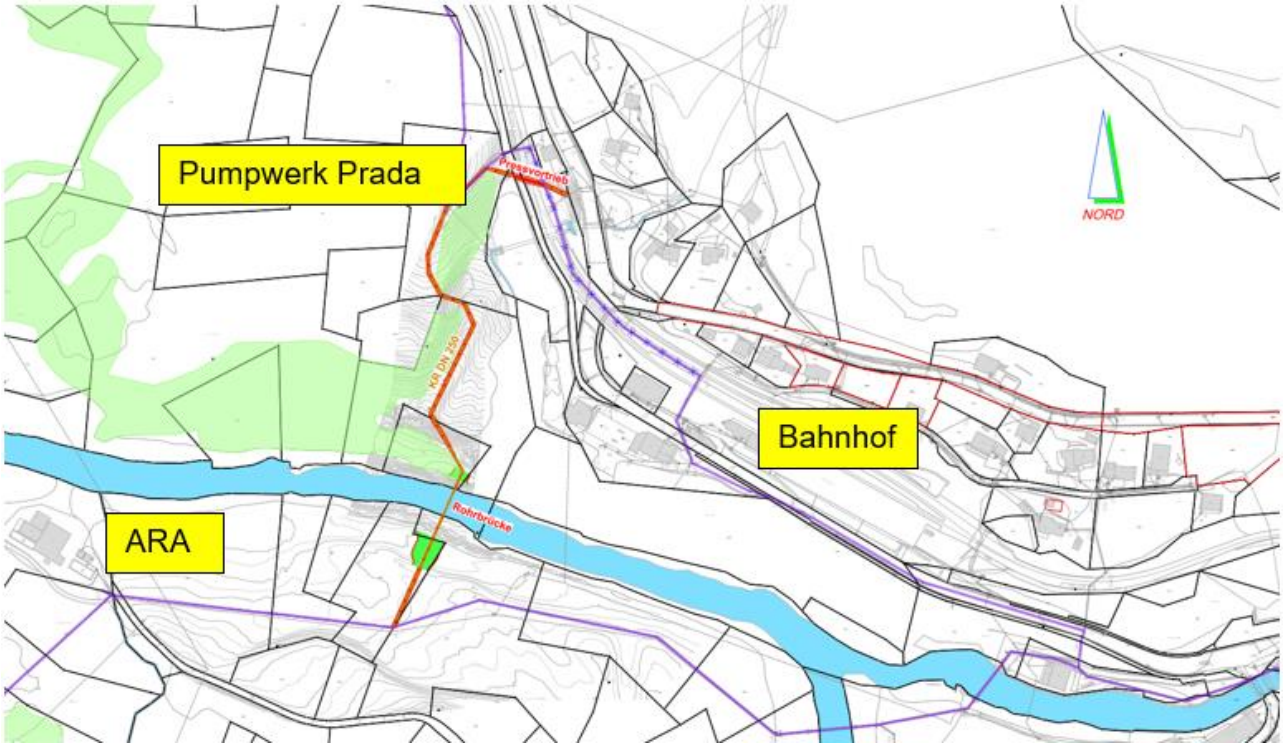
I suondan infurmaziuns davart las tractandas tgi vignan discutadas e deliberadas a caschung dalla radunanza communala digls 3 da december 2026.

Tractanda 3
Protocol dalla radunanza communala digls 25 d'avost 2026
Igl protocol dalla radunanza communala digls 25 d'avost 2026 è nia exponia – conform agl art. 27 dalla constituziun communala – digls 17 da settember anfignen igls 19 d'otgover 2026 per invista dallas persungas cun dretg da votar an canzleia communala e mess sen la homepage. Ainfer igl termin d'exposiziun n'èn antradas nignas protestas. Igl protocol vign damai declaro per approvo e sottascretg digl mastral e dalla protocollista.

Tractanda 4
ARA Casti project staziun da tren – canalisaziun
a) Preschentaziun e cunsegliaziun
La Veiadafier retica ed igl cumegn Albula/Alvra on l'intenziun d'adattar la staziun da Casti allas preteisas d'ozande ed alla lescha davart l'egualitad da persungas cun impedimaints. L'uniun d'interess ARA Casti ò conducts d'ava persa aint igl perimeter dalla staziun (sot igl perrun damez), igls quals vignan an conflict cun la construcziun dalla staziun. Perchegl ègl necessari da spustar la canalisaziun.

Per l'avertura futura èn neidas examinadas differentas variantas tecnicas e giuditgeidas arisguard la realisabladad, la siertad da menaschi scu er igl mantignamaint. Siva tgi la cumischung da menaschi ò examino an detagl las variantas ègl nia decidia da persequitar anavant la schliaziun cun ena canalisaziun gravitara.

L’ideia principala dalla varianta «canalisaziun gravitara» è d’annullar igl implant da pumpadi Prada. Uscheia ins pò spargner energeia electrica e lavours da mantigna-maint. A parteir digl implant da pumpadi vign erigia ena nova canalisaziun gravitara anfignen tar l’Alvra. Lezza vign surpuntada cun ena punt da beischels e l’ava persa vign manada agl canal ARA aint igl territori da Curseras.

Igl è previa da realisar igl project, tenor igl stand dad oz, avant tgi vignan fatgas las lavours aint igl perimeter dalla staziun igls onns 2027 anfignen 2028.

La stema digls costs monta a radond CHF 900'000 incl. TPV (exactezza digls costs +/- 20 %).

La cumischung da menaschi dall’ARA Casti dumonda en credit brut da CHF 900'000 incl. TPV per la sanaziun e la dislocaziun dalla lengia d’ava persa per mangs dallas suprastanzas communalas resp. dallas radunanzas communalas. La calculaziun dalla part digls costs definitiva (analog agl rendachint da menaschi) succeda igl onn tg’igl project vign termino. Tenor las cefras d’experientscha ins pò chintar tg’igls costs d’investiziun vignan repartias circa per la mesadad sen igl cumegn Albula/Alvra (47.17%) e sen igl cumegn da Lantsch/Lenz (52.83%).

b) Approvaziun credit brut da CHF 900'000.00 (incl. TPV)

La part digls costs per igl cumegn ve digl project communabel cun igl cumegn da Lantsch/Lenz „ARA Casti project dalla staziun – canalisaziun“ monta a CHF 900‘000.00. La suprastanza communala Az propona d’approvar igl credit brut a chint digl cumegn da CHF 900‘000.00 incl. TPV 8.1% (stand digls costs otgover 2026) ed ena exactezza digls costs da +/- 20%. Igl credit cuntigna ena clausula digl nivel da prietschs. Igl credit s’augmainta u sa sminuescha ainten la dimensiun dalla midada digl index.

Tractanda 5

Preventiv 2027 digl cumegn Albula/Alvra

a) Preschentaziun e cunsegliaziun

Tenor las determinaziuns dalla constituziun communala Az sottamattainsa igl preventiv 2027. La suprastanza communala igl ò discuto e delibero per mangs dalla radunanza communala.

Igl preventiv sa basa sen en pe da taglia communal da 100 %, sen igl chint annual 2025 approvo scu er sen igl stadi actual digl chint annual 2026 tg’è betg anc saro giu. Ultra da chegl èn neidas risguardadas las expensas ed antradas lieidas tenor la lescha scu er las posiziuns digl preventiv annunztgeidas digls departamaints tenor lour prioritads.

CHINT ECONOMIC

Igl preventiv 2027 mossa antradas totalas da CHF 18’360’900 e costs totals da CHF 19’037’200. Chegl dat en surple d’expensas da CHF 676'300. Chel è per radond CHF 180'000 pi bass tgi aint igl preventiv 2026, aint igl qual igl era previa en surple d’expensas da CHF 856'100.

Las contribuziuns dall’angulivaziun cantunala da finanzas e da grevezzas èn neidas fixadas dalla regenza per igl onn 2027. Tar l’angulivaziun dalla grevezza da muntogna stò igl cumegn Albula/Alvra chintar cun antradas pi bassas da CHF 290’500 anvers igl onn current. Chel svilup gravegia la vart digl retgav digl preventiv communal.

Aint igl resultat total èn cumpigleidas amortisaziuns sen la facultad administrativa da CHF 1’196’100, apports ainten fonds e finanziaziuns spezialas da CHF 163’500 (ovra electrica; reit) scu er retratgas da fonds e finanziaziuns spezialas da CHF 294’000 (provedimaint d’ava, serenaziun, gestiun da rusment ed ovra electrica: commers d’electricitad). Uscheia sa resulta en’autofinanziaziun (cashflow) da CHF 389’300 anvers CHF 183’300 aint igl preventiv 2026.

Las suandontas explicaziuns dilucideschan an detagl las posiziuns las pi impurtantas digl preventiv.

- **0 ADMINISTRAZIUN GENERALA**

Siva tgi l'evacuaziun a Brinzauls è neida aboleida all'antschatta digl onn current son las expensas aint igl sectour dall'executiva neir redutgeidas per radond CHF 105'000. Chegl pertotga cunzont expensas pigl presidi communal e honoraris per cunsegliaziuns externas.

Tar igls costs da paias dall'administraziun communala èn budgetadas expensas supplementaras da CHF 45'000 (incl. prestaziuns socialas). Chellas stattan d'ena vart an connex cun l'adattaziun dall'organisaziun communala e la restructuraziun sen nivel operativ. Dall'otra vart s'augmaintan ainten l'administraziun las incumbensas currentas e las lavours supplementaras da project. Perchegl on stuia neir adattadas las plazzas parzialas existentas. Per prestaziuns da cunsegliaziun externas èn er previas CHF 40'000.

Tar igl mantignamaint dallas immobiglias dall'administraziun ègl previa da sanar la sala da gimnastica a Brinzauls scu er da ramplazzar l'illuminaziun e da migliurar l'isolaziun ancunter la canera ainten la tgesa da scola a Surava.

- **1 URDEN PUBLIC E SIERTAD, DEFEISA**

Las expensas pi bassas anvers igl preventiv 2026 montan a radond CHF 100'000. Chegl è d'attribueir surtot all'annullaziun dall'evacuaziun a Brinzauls. Cotras scrodan expensas per igl sarvetsch da pichet e per las controllas d'access, per igl stab directiv communal scu er per maseiras an connex cun l'evacuaziun.

Per igl menaschi dalla basa da pumpiers Albula/Alvra èn previas costs da CHF 135'000 aint igl preventiv 2027.

- **2 FURMAZIUN**

Igls costs aint igl sectour furmaziun vignan budgetos pigl onn 2027 per radond CHF 200'000 pi bass.

Per igl menaschi ed igl mantignamaint dall'immobiglia da scola a Casti èn planisos meds supplementars per ramplazzar igl indrez da seradeira.

- **3 CULTURA, SPORT E TAIMP LIBER, BASELGIA**

Igls costs ed igls retgavs tgi sa repetan mintg'onn èn nias budgetos sen basa dallas valetas d'experientscha d'anfignen ossa.

Per igl mantignamaint e la renovaziun currenta dallas plazzas da giuier èn preveidas igl onn 2027 lavours an en import da CHF 150'000. Per igl sectour taimp liber vign ultra da chegl spitgia ena contribuziun digl cumegn da padrinadi da Thalwil per las expensas tgi sa resultan. Chella contribuziun è gio neida messa an vista.

- **4 SANADAD**

Las contribuziuns per las tgesas d'attempos e da tgira per deis da tgira d'abitantas ed abitants digl cumegn èn neidas dulzadas da CHF 300'000 a CHF 325'000 sen fundamaint dallas valetas d'experientscha digls onns passos.

- **5 SIERTAD SOCIALA**

Las expensas per igl sustign public d'abitantas ed abitants èn preveidas aint igl preventiv 2027 sen igl madem nivel scu igl onn precedent.

La part digl cumegn budgetada ve digls costs dalla curatella professiunala, tgi vign manada dalla Regiun Alvra, s'augmainta anvers igl onn precedent perveia digls cass carschaints.

- **6 TRAFFIC**

Igls costs budgetos per igl mantignamaint dallas veias communalas sa movan aint igl rom digls onns precedents.

Igl avost èn neidas scretgas or da nov las lavours da sarvetsch d'anviern ainten las fracziuns Alvagni Bogn, Brinzauls e Mon per la perioda da contract digl 1. da november 2026 anfignen igls 31 d'otgover 2036. Perveia dalla nova publicaziun s'augmainta igl import budgeto dad anfignen ossa da CHF 140'000 sen CHF 250'000.

Aint igl preventiv da paias digl menaschi d'ovra è planisada ena nova plazza per en manader da project tgi sustigna igl menaschi tecnic. La plazza ò savia neir occupada per igl 1. da december 2026.

Per la prestaziun dalla gruppa d'ovras ègl ultra da chegl necessari da ramplazzar la maschina da saer las scarpas. Igls costs correspondents èn risguardos aint igl preventiv 2027.

- **7 PROTECZIUN DIGL AMBIAINT E PLANISAZIUN DIGL TERRITORI**

Aint igl preventiv 2027 tar las finanziaziuns spezialas provedimaint d'ava e serenaziun èn preveidas prelevaziuns da totalmaintg radond CHF 224'000 or digls contos d'impegn correspondents per cuvreir igls costs da menaschi currents. Gio igls onns 2019 anfignen 2025 on igls costs da menaschi betg savia neir finanztgias

cumplettamaintg antras las taxas lieidas agl scopo. Las prelevaziuns annualas digls contos d'impegn on importo durant chella perioda an media radond CHF 126'000 tar igl provedimaint d'ava e CHF 124'000 tar la dismessa d'ava persa.

La necessitad d'adattar las taxas è gio neida tematisada aint igl rom dalla debatta digl preventiv 2026. Per cuvreir pi fitg igls costs da menaschi aint igl avigneir antras taxas annualas, ò la suprastanza communala decidia d'augmentar las taxas d'ava e d'ava persa per igl 1. da schaner 2027. Las novas tariffas da taxas èn inditgeidas sotvart.

ADATTAZIUN DALLAS TAXAS PER IGL PROVEDIMAINT D'AVA

Categoria	tariffa anfignen ossa (CHF)	tariffa nova (CHF)
Taxa fundamentala casada, ulteriours bietgs/implants	150.00	180.00
Taxa fundamentala acla/tgamona da tgatscha	75.00	90.00
Taxa tenor quantitad per m3	0.80	1.10
Taxa tenor quantitad consument grond per m3	0.50	0.70

ADATTAZIUN DALLAS TAXAS PER LA DISMESSA DALL'AVA PERSA

Categoria	tariffa anfignen ossa (CHF)	tariffa nova (CHF)
Taxa fundamentala casada, ulteriours bietgs/implants	150.00	180.00
Taxa fundamentala acla/tgamona da tgatscha	75.00	90.00
Taxa tenor quantitad per m3	0.95	1.20

Igls costs restants tgi on da neir purtos digl cumegn pertutgont las investiziuns an connex cun la «sbova Brienz/Brinzauls» montan a CHF 97'000. Chels vignan amortisos, scu gio igls onns precedents, an moda extraordinaria sur igl chint economic. Da chels vignan attribuias CHF 87'000 agl menaschi digl sarvetsch da preavertimaint 2025–2028 e CHF 10'000 allas examinaziuns consecutivas.

Per igls santieris ad Alvagni Bogn e Stierva èn budgetos totalmaintg CHF 115'000. Cun chegl duess d'ena vart neir erigeida ena nova fossa communabla e dall'otra vart neir revaletada la furmaziun digls santieris.

- **8 ECONOMIA PUBLICA**

Per igl mantignamaint da menaschi dall'infrastructura agricola èn budgetos radond CHF 100'000 aint igl sectour alp ed agricultura.

La contribuziun communala all'associaziun «Forst Albula» monta a radond CHF 170'000 e schea uscheia aint igl rom digl preventiv digl onn precedent.

Per igl mantignamaint e la renovaziun dall'infrastructura turistica èn planisos igl onn 2027 meds supplementars per la sanaziun dalla veia d'ava Ansaina.

INTRODUCZIUN DA TAXAS D'ALLOSCHAMAINT

Las expensas per igl turissem vignan finanztgeidas actualmaintg anc or da meds publics, perchegl tgi mantgan las basas legalas per incassar ena taxa da giasts e da promoziun turistica. Las lavours preliminaras scumanzadas avant radond quatter onns èn neidas spustadas cun aveir prioritad da survantscher las sfeidas a Brinzauls.

A caschung dalla radunanza communala digls 25 d'avost 2026 ò en votant animo d'inoltrar ena tala taxa. Igl onn 2027 duessan neir repigleidas las lavours e la lescha correspondenta duess neir sottamessa alla radunanza communala per l'approvaziun. Las antradas dalla taxa on da neir impundeidas lieidas alla destinaziun prescretga per incumbensas turisticas. Cun resalva dall'approvaziun dalla lescha èn preveidas antradas da CHF 100'000 aint igl preventiv 2027.

- **9 FINANZAS E TAGLIAS**

Las antradas da taglia èn neidas budgetadas sen basa dallas valetas d'experientscha digls onns passos. Las antradas totalas da taglias communalas ordinarias e taglias spezialas montan a CHF 5'009'000. Da chellas èn attribuias CHF 3'640'000 allas taglias communalas ordinarias. Chegl corresponda ad en augmaint da CHF 170'000 anvers igl onn current. Igls retgavs pi ots tar las taglias d'antrada (CHF 100'000), las taglias alla funtanga (CHF 20'000) scu er las taglias sen gudogn e capital dallas persungas giuridicas (CHF 50'000) sa basan an spezial sen las antradas effectivas digls onns precedents.

Cun aboleir la valeta dall'atgna locaziun per igl 1. da schaner 2029 vignan a scrudar per igl cumegn prubablamaintg antradas da taglia da radond CHF 220'000. Igls cantuns survignan la pussebladad d'introdueir igl madem mument ena taglia d'immobiglias speziala per abitaziuns secundaras per cumpensar eventualas antradas pi bassas dall'aboliziun dalla taglia sen la valeta dall'atgna locaziun. Las conse-

quenzas per las finanzas communalas e maseiras pusseblas per cumpensar la sminuziun d'antradas on da neir examinadas pi tard.

Las contribuziuns or dall'angulivaziun da finanzas e da grevezzas cantunala èn neidas fixadas dalla regenza per igl onn 2027. Tar l'angulivaziun dalla grevezza da muntogna stò igl cumegn Albula/Alvra chintar cun antradas pi bassas da CHF 290'500 anvers igl onn current.

Siva dall'aboliziun dall'evacuaziun a Brinzauls son neir budgetadas puspe antradas da tschains supplementaras tar igls schaschants dalla facultad finanziala.

CHINT D'INVESTIZIUNS

Sotvart cattez ena survista dallas investiziuns preveidas per igl onn 2027. Ella sa basa sen igls credits d'impegn tgi èn gio nias deliberos antras la radunanza communala u la suprastanza communala. Investiziuns, dallas qualas l'approvaziun digl credit è anc pendenta igl mument dalla deliberaziun digl preventiv antras la radunanza communala, èn signeidas cun ena remartga da bloccada (*) (tenor igl art. 19 dalla lescha da finanzas).

Igl preventiv d'investiziuns 2027 prevei investiziuns bruttas da CHF 19'240'000. Da chels vignan attribuias CHF 14'425'000 a projects an connex cun la «sbova Brienz/Brinzauls». Las ulteriouras investiziuns pertotgan divers sectours d'infrastructura digl cumegn. Siva dalla deducziun dallas contribuziuns d'investiziun sa resultan tenor igl preventiv investiziuns nettas da CHF 3'910'000.

Tar en'autofinanziaziun budgetada (cashflow) da CHF 389'300 resulta en deficit da finanziaziun da CHF 3'520'700. Sotvart vignan dilucidos igls singuls projects d'investiziun.

SURVISTA DIGLS PROJECTS D’INVESTIZIUN

Nominaziun digl project	investiziuns bruttas CHF	contribuziuns d’investiziun CHF	investiziuns nettas CHF
Sanaziun farmadas da bus Vasarauls, Brienz/Brinzauls	490’000	−150’000	340’000
Casti reconstrucziun staziun / project communabel cun la Veiadafier retica	130’000	–	130’000
*ARA Casti: contribuziun canalisaziun staziun Casti	425’000	–	425’000
ARA Albula: contribuziun renovaziun ARA Alvagni	1’150’000	–	1’150’000
Protecziun cunter crudada da crappa Surava	50’000	−45’000	5’000
Sbova Brienz/Brinzauls: examinaziuns consecutivas	200’000	−190’000	10’000
Sbova Brienz/Brinzauls: galareia da drenascha	13’000’000	−11’850’000	1’150’000
Sbova Brienz/Brinzauls: sarvetsch da preavertimaint 2025–2028	875’000	−788’000	87’000
Sbova Brienz/Brinzauls: translocaziun preventiva	350’000	−720’000	−370’000
Angrondamaint avertura da gôt Mon	800’000	−552’000	248’000
SIE 2026 Igls Plangs–Plang Turigns, Brienz/Brinzauls	500’000	−360’000	140’000
*SIE 2027 God da Fraias, Casti	500’000	−330’000	170’000
*Cumbat cunter incendis da gôt, post da retratga d’ava Alvagni	350’000	−280’000	70’000
Project «Landwasserwelt»	220’000	–	220’000
Staziun da trafo Areal da posta Casti	200’000	–	200’000

Igls projects marcos cun * èn munias cun la remartga da bloccada «resalva dall'approvaziun da credit dalla radunanza communala». Igls credits correspondents dastgan neir deliberos pir siva dall'approvaziun.

Ulteriouras infurmaziuns pertutgont igl preventiv 2027, inclus igl chint economic ed igl chint d'investiziuns, èn da cattar ainten la versiun extendeida sen la pagina-web digl cumegn. Ena versiun curta digl preventiv è agiuntada a chest messadi. A caschung dalla radunanza communala vign igl mastral a declarar a bucca igls puncts essenzials.

b) Approvaziun
La suprastanza communala propona alla radunanza communala d'approvar igl preventiv 2027.

Tractanda 7
Pe da taglia 2027 digl cumegn Albula/Alvra
Cun acceptar igl contract da fusiun è nia fixo igl pe da taglia digl cumegn Albula/Alvra sen 100 % dalla taglia cantunala simpla. Sa basond agl preventiv 2026, approvo igls 11 da december 2025 dalla radunanza communala, agl rendachint 2025 saldo ed approvo scu er allas investiziuns planisadas igl 2027, propona la suprastanza communala Albula/Alvra da lascher igl pe da taglia 2027 venavant sen 100 % dalla taglia cantunala simpla.

Tractanda 8
Lescha federala davart igl acquist da bagns immobigliars antras persungas agl exteriour: quota communala
Tenor igl art. 10 dalla lescha introductiva cantunala pertutgont la lescha federala davart igl acquist da bagns immobigliars antras persungas agl exteriour LAIE/BewG (EGzBewG; BR/DG 217.600) fixescha la regenza mintg'onn, cun risguardar las decisiuns communalas, an tge moda e maniera tg'igl contingent da lubientscha cantunal vign repartia. Igls cumegns vignan supplitgias da communitgier lour regulaziun valevla a parteir digl 1. da schaner 2027 davart igl acquist da bagns immobigliars antras persungas agl exteriour agl inspectorat digl codesch funsil ed agl register da commers.

La suprastanza communala Albula/Alvra propona da lascher la quota per igl cumegn Albula/Alvra venavant sen 100 %.

Casti, igls 12 da november 2026 La suprastanza communala Albula/Alvra